

INDHOLDSPLAN

SDR. NÆRÅ EFTERSKOLE 23-24

I. Idegrundlag

Skolens idégrundlag bygger på det Grundtvig/Koldske menneskesyn. Herom skal der til stadighed føres en levende samtale til gavn for det daglige samvær og fællesskab på skolen og for at styrke og udvide forholdet mellem skolens bagland og personalet.

Den levende samtale skal medvirke til, at eleverne møder en åben og udogmatisk skole, som rummer liv, kærlighed, oplevelser, engagement og glæde. Livsdueligheden søges opøvet og bevidstgjort gennem de demokratiske processer, der betragtes som en naturlig del af det folkelige arbejde.

Samtidig bør der altid foregå en vågen søgen efter vores historiske og kulturelle rødder - herunder den kristne livsopfattelse - vi er en del af.

Ud fra det Grundtvig/Koldske idégrundlag anskuer vi hvert eneste menneske som en dyrebar, ukrænkelig skabning, som har sit eget værd, og som kun kan virkeliggøre sit liv i fællesskab med andre. På dette ståsted betragter vi hver dag i livet som en værdifuld mulighed for hvert enkelt menneske til at bruge sit eget værd til gavn for de andre i fællesskabet. Vi søger at udnytte denne mulighed gennem den "levende" og ligeværdige samtale, hvor man tør sætte sig selv i spil, og hvor ingen på forhånd kender svarene.

Vi ønsker, at de unge skal møde denne åbne, "udogmatiske" holdning på skolen og opleve, at de bliver værdsat og taget alvorligt i livsbekræftende omgivelser, hvor kærligheden og glæden kan trives. Samtidigt forpligter vi os til at fortælle børnene, hvor vi står, og hvad vi tror på. Vi mener, at kærligheden og glæden, engagementet og de gode oplevelser, er naturlige forudsætninger for, at børnene kan lære - først og fremmest at leve et liv sammen med andre. Derfor ønsker vi, at alle - børn, forældre, skolekreds og ansatte på skolen - skal have mulighed for at leve med i det, der foregår, at have medindflydelse og at påtage sig et medansvar.

Vi ser det ikke som vores opgave at forkynde det kristne evangelium, men i bred forstand at beskæftige os med, hvad det vil sige at være dansk med forståelse og respekt for den svage og 'anderledes'. Jo dybere perspektiv vi har på os selv og vores traditioner, jo bedre er vi rustet til mødet med det nye og fremmede.

Vi ønsker, at vore elever skal gives mulighed for:

1. At opleve arbejde og fritid som en hel og sammenhængende tilværelse - * f.eks. gennem en skolehverdag med glidende overgange, hvor emneområder uden for skolen inddrages, eksempelvis ved besøg og kontakt med lokalsamfundet.

2. At deltage åbent og aktivt i et levende fællesskab, hvor frihed og ansvar følges ad, og at øve sig i at vælge og

drage konsekvensen heraf - * f.eks. ved at inddrage eleverne i de daglige forpligtelser.

3. At møde det danske - *bl.a. gennem sang

4. At dygtiggøre sig og udvikle de evner og anlæg, den enkelte er begavet med - * f.eks. ved at opstille fagkombinationer, der giver vores elever mulighed for at vælge sig ind på de efterfølgende uddannelser.

5. At møde oplysning om folk, liv, det hele menneske, verden omkring os og verden iblandt os - * bl.a. ved at arbejde med emneområder, der fremmer forståelse og respekt for andre.

6. At styrke selvtillid og mod - * bl.a. ved at arbejde med varierede fremstillingsformer som foredrag, projekter, rejser og performance.

7. At lære retten til forskellighed - * f.eks. ved at arbejde bevidst med sociale normer.

8. At opleve den indbyrdes vekselvirkning mellem undervisning og samvær - * ved at bibringe børnene og de unge forståelse for, at læring er en heltidsaktivitet med forskellige vægtninger gennem døgnets 24 timer.

9. At opdage betydningen af mellemmenneskelig forståelse - * f.eks. ved at inddrage internationale forhold i skolelivet gennem konkrete forbindelser til lande uden for Danmark.

10. At bruge fantasien og blive forundret - * både i den daglige undervisning og i skabende projektforsøg.

11. At turde stå frem - * både i den lille flok og ved forskellige former for scenisk optræden.

12. At blive opmærksom på samtalsens 3 nødvendige elementer: tale - lytte - svare * først og fremmest ved selv at blive taget alvorligt og lyttet til.

13. At begribe, at dannelse handler om etik, æstetik og moral - * bl.a. gennem en klar oplevelse af, at vi er hinandens forbilleder.

14. At opdage, at vi hele vort liv har brug for hinanden og være noget for hinanden - * gennem erfaringer i dagligdagen ved, at der er brug for netop mig og mine bidrag.

II. Dags- og ugerytme

A. Indledning

Hver dag er vigtig. Sådan står der i vores logo. Det er vigtigt, at vi har en hverdag, der fungerer for alle. Skema for normale uger i skoleåret 23-24 ser således ud:

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag						
07.30	Morgenmad KI, PL, LH	Morgenmad JOW, CM	Morgenmad RT/CBR, JJ	Morgenmad MH, CB	Morgenmad ?						
08.00	Matematik LH, KJ	Tysk PL, CB	Fysik 1 CM	Kulturfag 10.2 CB	Mit Liv 3 LH	Idræt 9. kl JOW	Fællesgymnastik (8.00 - 9.40 inkl. bad) JOW, JJ, RT	Engelsk MA, RT	Dansk CB, MH + VNB	Fordybesdag	
09.35	Morgensamling + Pause PL, KI, CM, LH	Morgensamling PL, MH, RT, JJ, MA	Morgensamling (9.40 - 9.55) MA, RT, JJ	Morgensamling + Pause JM, VNB, CB, MH	Morgensamling + Pause						
10.30	Tysk PL, CB	Matematik LH, KI + CM	Lærermøde	Rengøring af værelser + boområder	Fysik 2 KJ	Kulturfag 10.3 LH	Mit Liv 1 PL	Kulturfag 9. kl JOW	Dansk MH, JM	Engelsk MA, RT + VNB	Fordybesdag
11.45	Middagsmad JM, CB	Middagsmad 11.45-12.15 NBC, NH, SSP	Middagsmad JOW, LH	Middagsmad CM, KI, LH	Middagsmad 11.45-12.15						
12.45	Dansk MH, JM	Engelsk MA, RT + VNB	Matematik LH, KJ	Tysk PL, CB	Fysik 3 CM	Kulturfag 10.1 MH	Mit Liv 2 LH	Naturfag 9. kl KJ			
14.15	Pause		Dams Adventure MMO E-sport 13.05 - 16.15		B&P 1 13.05 - 15.20		Pause		Rengøring af områder + oprydning af værelser 12.15-12.45		Fordybesdag
14.25	Engelsk MA, RT	Dansk CB, MH + VNB	B&P 2 15.30 - 17.45		Pause		Pause		Fællessamling 14.30-15.00		
16.00	Pause		Siesta		Pause		Pause				
16.15	Valgfag (helsårligt) Creative Space(SH/VNB), Musik(MH), Spring(JJ+JOW), Rytmerisk gymnastik (RT)				Valgfag 10. kl LH, PL, CM, JM		Naturfag 9. kl KJ		Valgfag KJ, VNB, JJ, JT		
17.45	Pause		Pause		Pause		Pause		Pause		
18.30	Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		Aftensmad		
19.00	Stilletime		Stilletime		Stilletime		Stilletime		Stilletime		
20.00	Fritid KI, 21.00 traktament		Fritid KI, 21.00 traktament		Fritid KI, 21.00 traktament		Fritid KI, 21.00 traktament		Fritid KI, 21.00 traktament		
22.00	Fejlertjens		Fejlertjens		Fejlertjens		Fejlertjens		Fejlertjens		
22.15	Eget værelse - Klargøring til at komme i seng		Eget værelse - Klargøring til at komme i seng		Eget værelse - Klargøring til at komme i seng		Eget værelse - Klargøring til at komme i seng		Eget værelse - Klargøring til at komme i seng		
22.30	Godnat		Godnat		Godnat		Godnat		Godnat		
	Aftenvag JOW, MH, RT/CB		Aftenvag NBC/JT, NH, SSP		Aftenvag JM, LH, PL, CM		Aftenvag KJ, VNB/MA, JJ				

B. Dagsrytmen

1. Dagen starter med morgenmad og intjekning hos morgenlærerne, som tager imod eleverne i spisesalen kl. 7.20. Alle elever spiser sammen og modtager besked om dagens overordnede program.
2. Til morgen/formiddagssamling synger vi sammen. Fortælling, formidling, diskussion er også en del af seancen. Samlingen afsluttes med besked.
3. I de almindelige skemauger er der dagligt en stilletime fra 19.00 – 20.00, hvor eleverne opholder sig på værelset. Hensigten er at drosle ned og slappe af. Tiden er også til lektier og forberedelse til kommende undervisningstimer. Lærerne fordeler sig på boområderne og hjælper, snakker og hygger med eleverne. Der tilbydes også lektiecafé, hvor en lærer går til og fra og hjælper eleverne med deres lektier.
4. Overraskelser I de almindelige skoleuger – kan der være ”overraskelser” om aftenen. Det kan være i form af gæster udefra, som fortæller, spiller musik eller lign. Det kan også være arrangementer, hvor der er en obligatorisk turnering i f.eks. volleyball. Det er det pågældende tilsynshold, som planlægger. Derved skaber vi organiseret samvær mellem de unge og giver dem fælles referencer og fælles oplevelser.

C. Weekend på skolen Weekendlæreren skal, evt. i samarbejde med eleverne, tilrettelægge weekendens aktiviteter, så eleverne enten lørdag eller søndag tilbydes et fællesarrangement til glæde for den fortsatte udvikling af det forpligtende fællesskab på skolen. Eleverne tilmelder sig senest tirsdag middag til weekenden, så aftaler med køkkenet mm. kan indgås.

D. Regler

1. Skolens grundregler

Du skal gøre dit bedste hver dag og bidrage positivt til fællesskabet. Du skal behandle mennesker og ting ordentligt og med omtanke – herunder tale og skrive pænt til og om andre. Du skal møde til undervisning, måltider og andre obligatoriske aktiviteter. Du skal deltage aktivt i rengøring og andre praktiske opgaver i dagligdagen.

Røgfri skole: Du må ikke ryge mens du er på skolen - hverken på skolens område eller udenfor. Du må heller ikke ryge på vej til og fra skolen. "Rygning" indbefatter ud over mere traditionel tobak: alle former for e-cigaretter uanset om der anvendes nikotinvæske eller ej, samt alle former for andre tobaksprodukter, herunder snus, snuff, skrå m.m.

Alkohol og stoffer Du må ikke købe eller indtage alkohol eller stoffer mens du er på skolen og heller ikke på vej til eller fra skolen. Du må heller ikke være påvirket af alkohol eller stoffer, når du kommer på skolen.

Psst... *Du må gerne have en kæreste, men I må ikke have seksuel omgang, når I er på skolen. For det første er det af hensyn til værelseskammeraterne, der ikke skal føle sig uvelkomne på eget værelse. For det andet synes vi ikke, at et efterskoleophold skal opsluges af tosomhed. For det tredje vil vi gerne i vores rammer beskytte jer mod det pres, der for mange kan opstå omkring seksuel aktivitet - et pres man derhjemme har forældrenes hjælp til at håndtere.*

2. Mobiltelefonen

Mobilregler på Midtjys Efterskole:

- Eleverne efterlader dagligt mobilen på værelset i tidsrummet kl. 7.20 -20.00.
- Mobilen kan kun benyttes på værelset i dagligdagens pauser og fritid frem til kl. 20.00.
- Mobilen kan frit benyttes på alle skolens områder i tidsrummet kl. 20.00-22.30.
- Lærere kan til hver en tid sige, at en elev skal lægge telefonen væk.
- Lærere kan ligeledes, hvis det er hensigtsmæssigt, inddrage mobilen og sammen med eleven koordinere, hvornår den udleveres igen.
- Mobiltelefonen skal ikke benyttes fra kl. 22.30-06.30.
- Skolens mobilregler gør sig **ikke** gældende i almindelige weekends. Her kan man frit benytte sin mobiltelefon på skolens områder. Dog skal mobilen lægges i lommen ved weekendens hovedmåltider, samlinger og særligt tilrettelagt aktivitet og undervisning.
- Skolen kan ikke holdes ansvarlig for beskadigede eller bortkomne telefoner.
- På skolens sygeværrelser er teknologi herunder mobiltelefoner ikke tilladt at medbringe.

F. Måltider, kost og køkken

Der serveres 3 hovedmåltider og 3 mellemmåltider, som skal være sunde og ernæringsrigtige måltider. Sloganet i kostpolitikken er: "Kommer der noget godt ind – kommer der noget godt ud". Eleverne skal bevidstgøres om kostens og måltidets betydning for øget velvære, og de deltager i det konkrete arbejde. Eleverne har "køkkentjans" cirka en uge om året. Formålet er: at give dem et fælles ansvar for mad på bordet og indblik i tilberedningen af måltiderne. Ligeledes, at give eleverne en øget respekt og forståelse for værdien af et hjemmelavet måltid, og samarbejdets muligheder.

G. Rengøring

Eleverne gør selv en stor del af skolen rent. Der er daglig oprydning og fejjetjanser om aftenen. Flere gange om ugen er der rengøring på skemaet, hvor boområder, værelser og fællesområder rengøres. Vi vil gerne opøve elevernes ansvarlighed omkring rengøringen og i starten af skoleåret introduceres de til de påkrævede teknikker.

III. Den enkeltes udvikling og fællesskabets årshjul

A. Indledning B. Optakt til efterskoleopholdet

I maj måned inden skolestart afholdes "Nye Elevers Dag". Dagen indledes med individuelle samtaler, hvor alle kommende elever samtaler med en voksen fra skolen. Gennem samtalen opnås et indtryk af forventninger, styrkesider, interesser, faglige standpunkter osv. Dette indtryk er også med til at gøre eleven klar til det, der kommer.

C. Kontaktlærerarbejde

Der er skemalagt en ugentlig lektion til "kontaktgruppemøde", som kontaktlæreren leder. Her behandles forskellige emner med fokus på elevernes sociale og personlige udvikling, samt gruppens trivsel i det daglige. I dette forum samtales om livet i de mange fællesskaber på skolen.

Kontaktlæreren skal sørge for:

- At ens kontaktelever trives. Det sikres gennem samtaler med den enkelte, men også ved at være opmærksomme på, hvad der skrives i vores dagbog.
- At der er et godt samarbejde mellem skole og hjem, hvilket igen tilvejebringes ved fortløbende samtaler med forældrene.
- At kontakteleverne trives indbyrdes.
- At (næsten) alt kan diskuteres inden for kontaktgruppens forum.
- At kontakteleven trives på sit boområde.
- At der bliver fulgt op på problemer, der relaterer sig til fag, faglig formåen.
- At eleven forstår, at den måde vi omgås hinanden på, er en del af det demokratiske dannelsesideal.
- Kontaktlæreren håndterer i samarbejde med forstanderen alvorlige regelbrud.

D. Samlinger og fællestimer

Foregår i foredragssalen og er efterskolens fælles hjerterum. Samlinger og fællestimer har et livsoplysende, folkeoplysende og demokratisk dannende indhold. Vi bruger dem blandt andet til at synge sammen. Vi synger blandt andet sange fra højskolesangbogen. Samlinger og fællestimer bruges også til at tale sammen om livet på skolen og også indimellem om livet udenfor skolen. Vi kan både bringe specifikke ting op, som konsekvens af noget, der er sket på skolen. Eller om noget, der er sket ude i det omgivende samfund - lokalt som globalt. Vi kan også tale mere generelt om emner, vi selv har planlagt. Vi har også somme tider inviteret gæster udefra. De voksne kan bringe egne historier og erfaringer i spil. Elevernes livshistorier og meninger bringes også i spil. Timerne har ofte et element af dialog. Frisindet er grundlæggende – her har man lov at bringe sine meninger og holdninger frem og de skal tages godt imod, såfremt de er formuleret respektfuldt.

E. Kontaktgruppemøde

Kontaktgruppemødet foregår i kontaktgrupper og kontaktlæreren varetager mødet. Med udgangspunkt i et planlagt årshjul udarbejdes der til hver enkelt kontaktgruppemøde et emne eller et tema som behandles i fællesskab. Typisk vil emnet eller temaet strække sig over længere tid og derfor være aktuelt i en periode på typisk flere uger. Kontaktgruppemødet skal være med til at give eleverne et rum for personlig udvikling i fællesskab med andre, ligesom det skal styrke fællesskabet i kontaktgrupperne og gøre eleverne bedre til at rumme og hjælpe hinanden. Mødet skal bringe skolens værdier i spil og der arbejdes intensivt med at forme betydningsfulde fællesskaber, idet den enkelte samtidig bringes til at se sig selv og sin egen rolle i forhold til fællesskabet. Faget sigter mod at øge elevernes livsmot og evne til at indgå i fællesskaber.

F. Gymnastik

Formål: At alle eleverne introduceres til gymnastikkens verden og at vi gennem bevægelse, leg, fysisk aktivitet og fælles oplevelser styrker fællesskabsfølelsen og SNE-ånden. At træne fællesskaber og programmet til den fælles gymnastikopvisning, som vi tager ud og viser frem til forårets opvisninger.

Indhold: I gymnastikundervisningen arbejdes der med koordinationstræning, konditionstræning og styrketræning. Derudover arbejdes der med grundgymnastik og serietræning, der udfordrer og styrker elevens gymnastiske færdigheder. **Timetal:** Der er fællesgymnastik i 1,5 time om ugen. Faget er obligatorisk. Der undervises i obligatorisk gymnastik igennem hele skoleåret. Det altovervejende formål med gymnastikken er at opbygge fællesskabet i en aktivitet, som alle er del af. Derudover:

Generelt: – at arbejde fysisk, koordinations- og konditionskrævende – at give eleven en positiv oplevelse af egen kropslig formåen og bevidsthed gennem leg, rytmisk- og styrkepræget træning.

- at opbygge fællesskabet via samarbejde og tillidsøvelser - at gymnastik, som en del af den danske kultur, bliver synliggjort bl.a. via en opvisning i den lokale gymnastik- og idrætsforening.

Vi forsøger i den daglige træning at involvere den enkelte elev til selv at finde på og tage ansvar.

Rytmsk: Igennem opvarmning og serietræning forsøger vi at fremme elevens rytmiske forståelse.

- at finde fælles puls - at udfordre og forbedre motorikken gennem kryds koordinering, sammensatte bevægelser, smidighed og styrke. Gennem serietræning får eleven opøvet hukommelse og koncentrationsevne.

Spring: Der bliver arbejdet med afsæt, flugt og landing. Kropsspænding og balance. – At bruge kroppen som et redskab - at træne kropsspænding og bevidsthed om sin krop - også når den vender omvendt.

IV. Emneuger

A. Introuge

Det vigtigste formål i ugens første dage er, at elevholdet får en god og konstruktiv start med hinanden. En stor del af undervisningen er tilrettelagt med den respektive kontaktlærer som tovholder. Eleverne involveres i aktiviteter, som de skal planlægge og afvikle. Evalueringen af dagene foregår i kontaktgrupperne, hvor de forskellige perioder gennemgås. Elevernes udsagn tages med til lærermødet til afsluttende behandling.

B. Rejseuge: Tur til Østrig

Introtur, hvor vi lærer hinanden godt at kende gennem aktiviteter, der giver masser af sved på panden. Lange, seje

dage på bjerget, som giver fællesskabende oplevelser og minder.

C. Performance

Et forløb som alle eleverne deltager i. Gennem dette undervisningsforløb **er formålet at**: opøve eleverne i udfoldelse, hvor de er yderst afhængige af hinanden. I teenagealderen er eleverne konstant på scenen omkring deres eget liv. De søger – afprøver og reflekterer med sig selv, kammeraterne og voksne. Gennem musik, sang, sceniske aktører, koreografi, sminkører osv. undervises eleverne i at udfordre nye roller og udvikle deres kreative musiske evner i en anderledes ramme. Det vil være et positivt bidrag til deres fortsatte identitetssøgning. Eleverne udarbejder i samarbejde med lærer selv manuskript til forestillingen. Den faglige undervisning indeholder en række delelementer. Der arbejdes intensivt med dygtiggørelse af de givne områder – for til sidst at fremvises som et resultat af 5 dages arbejde for forældre, venner, gamle elever mv.

Performanceugen tænkes i tre dele:

- en introduktionsfase, der giver eleverne et fagligt fundament
- en fordybelsesfase med fokus på temaet under mere eller mindre faste rammer. En fordybelse og skabelse af produkt ud fra idé og fokus samt en perfektionering, så produktet kan forevises for andre.
- Evalueringen af det konkrete performanceprojekt finder sted i forlængelse af perioden og sker i tæt samspil mellem eleverne og de pågældende lærere. Helheden vurderes, og elevernes eget udbytte vurderes.

D. Brobygning 10. klasse

Skolens 10.klasses elever deltager i den obligatoriske brobygning med henblik på hjælp til afklaring af fremtidige uddannelsesønsker.

E. Projektuge 9. klasse

Formålet er: at opøve eleverne i arbejde med projektformen på forskellig vis, at udvælge, præcisere og bearbejde oplysninger og at vurdere, kritisere og sammenfatte det valgte materiale til et færdigt produkt. I arbejdsprocessen lægges der vægt på samarbejde, engagement, fordybelse, selvstændighed og nærvær. Yderligere vil der finde en del fremlæggelser sted, og her er en af målene at opøve evnen og modet til at turde stå frem og stå ved sine meninger i en begrænset forsamling. Der arbejdes i øvrigt ud fra de formelle krav til projektopgaven.

F. OSO 10. klasse

Formålet er: at opøve eleverne i arbejde med projektformen på forskellig vis, at udvælge, præcisere og bearbejde oplysninger samt at vurdere, kritisere og sammenfatte det valgte materiale til et færdigt produkt i forhold til den uddannelsesretning, de måtte ønske. Der arbejdes i øvrigt ud fra de formelle krav, som folkeskolens afsluttende prøve i 10.kl. foreskriver om den selvvalgte opgave. Opgaven sættes i relation til praksisforløb i virksomheder og uddannelsessteder.

G. Terminsprøver

Formålet er: at de boglige prøveforberedende fag får sammenhængende tid til, at eleverne afprøver de forhold, som udspiller sig, når de skriftlige prøver senere på skoleåret gennemføres. Terminsprøverne afvikles i overensstemmelse med prøvecirkulærets bestemmelse for afviklingen af de skriftlige prøver. Eleverne får tildelt opgaver, hvor sværhedsgraden er på niveau med opgaverne til den skriftlige prøve. Evalueringen foregår efterfølgende på de enkelte hold.

H. Rejseuge: Skilejrskole

Formålet er: at fokusere på aktiviteter og undervisning i andre omgivelser end hjemme på skolen. Det er primært skiaktiviteten på forskellig vis, som fylder hverdagen. Det kan ses i relation til, at motion og bevægelse fremmer en sund livsstil. Eleverne opøves fortsat i de sociale kompetencer. Livet i hytterne, hvor de selv skal forberede maden og i det hele taget varetage en omsorg for hinanden, betragtes som væsentlige kvaliteter. Gennem oplæg og fortælling introduceres eleverne til stedet i ugerne op til lejrskolen. Hyttegrupperne medvirker i selekteringen af menuen og planlægger selv arbejdsfordelingen. Den faglige læring omkring skiundervisningen fremmes ved at niveaudele eleverne i ca. 10 hold med en underviser på hver gruppe. Der arbejdes med flg.:

- alpint skiløb
- Snowboard
- Andre aktiviteter i sne. Der arbejdes med en kombination af induktive og deduktive undervisningsprincipper.

Evalueringen finder sted efter ugens afvikling, hvor de faglige og sociale færdigheder vurderes.

I. Gymnastik-faguge

Formålet er, at eleverne tilegner sig færdigheder indenfor gymnastik – De enkelte hold evaluerer, og erfaringerne samles på lærermødet. I ugen indgår også boglig undervisning. Alle lærere deltager.

J. Faguger og prøveuger

Vi ønsker at skabe optimale vilkår omkring elevernes prøver, så de får rum, tid og mulighed for hjælp til forberedelserne. Samtidig ønsker vi at sørge for at det aktive og fællesskabende efterskoleliv fortsætter, så skolen fortsat rummer engagement, liv og glæde.

I foråret omlægger vi skemaet og kører faguger op til og omkring prøverne. I ugerne op til tilrettelægges undervisningen, så der bedst muligt kan laves arbejde med prøverne – herunder synopseprøverne.

Formålet er: at eleverne afprøver deres færdigheder i de boglige fag i henhold til prøvecirkulærets bestemmelser. Som supplement udbydes en række elevorienterede værksteder. Evaluering: lærermødet.

Formålet er: at gennemføre de mundtlige prøver i overensstemmelse med prøvecirkulærets bestemmelser. Derudover tilegner eleven sig faglige færdigheder i udbudte værksteder.

Retningslinjer i de mundtlige prøveuger:

Undervisning, aktiviteter og siesta I prøveperioden er der obligatorisk undervisning, forberedelsescafé eller aktiviteter for alle elever både formiddag og eftermiddag. Dagen starter med morgensamling for alle elever. Kun elever der skal til prøve i tidsrummet 8:00-9:45 er fritaget. Dagen afsluttes med en fælles aktivitet for alle elever fra. Til gengæld holdes siesta midt på dagen. I siestaen må eleverne opholde sig på værelser og boområder, ligesom de gerne må bevæge sig uden for skolens område – fx spar eller en tur i det grønne. Information og koordinering Senest dagen I forvejen annoncerer de ansvarlige lærere på SNE infogrupperne morgendagens valgmuligheder for undervisning og aktiviteter, samt den planlagte, obligatoriske, fælles aktivitet. Planerne præsenteres atter ved morgensamlingen, hvor eleverne også vælger sig ind på dagens program.

Stilletimer og rengøring Rengøringen foregår efter aftensmaden tirsdag og torsdag aften, hvor alle elever

deltager. Derefter er der Stilletime på værelset. Fredag indgår rengøringen typisk i dagsplanen.

Prøver Kun de formiddage eller eftermiddage, hvor eleven er til prøve, kan han/hun i nogle moduler sidde på sit værelse i stedet og forberede sig til.

K. Outrouge

Vi slutter efterskoleåret med manér. Outrougen har fokus på fælles aktiviteter og oplevelser, hvor eleverne kan nyde de sidste dage i fællesskabet. V. Særlige dage og arrangementer

V. Særlige dage og arrangementer

A. Store legedag

Ildræt, motion og leg i alternativ form har en vigtig placering i skolens program. **Formålet er** at fremme elevernes bevidsthed om idrættens mangfoldighed omsat til praksis. Eleverne involveres i at tilrettelægge forskellige former for idræts- og legeaktiviteter og efterfølgende afvikle det planlagte program. De skal erfare, at menneskets forudsætninger og lyst til at bevæge sig ikke er entydige, men at et struktureret og et planlagt forløb fremmer og motiverer den naturlige bevægelsesglæde, vi er født med. For at give legebegrebet en ekstra dimension afvikles dagen med mindre børn, så eleverne stifter bekendtskab med ansvar og indlevelse. Ikke mindst skal eleverne fornemme, at leg er universel og ingen grænser har i forhold til alder.

B. Efterskolernes Dag

Aktivitetsweekend med fokus på at præsentere skolens linjer og dagligdag for besøgende ved Efterskolernes Dag. Eleverne får et særligt forhold til skolen som "deres" når de viser besøgende rundt.

E. Skole-hjem samtaler i oktober

Formål: at forældrene sammen med deres søn/datter får mulighed for at tale med kontaktlæreren og nogle af faglærerne. Dette med henblik på at blive ajour med udvikling og standpunkt, men også med henblik på at lave aftaler for den kommende tid, hvor dette er en god ide. Elevplaner og samtaler skal gerne lægge fundament for den UPV, der laves lidt senere på året. Vigtigt at forældrene har mulighed for at få ansigt og ord på de faglærere, de måtte ønske at tale med. At der ikke gives besked gennem en kontaktlærer. Vi har fagligt og professionelt blik og ser eleverne forskelligt - det er en værdi. Det må forældre og elever gerne opleve. Mulighed for at møde faglærere i dansk, matematik, engelsk og gymnastik. Hvis der er særligt ønske om tysk, kan dette lade sig gøre. Hver samtale er berammet til 5-10 minutter. Det er lærerens opgave at indramme samtalen, så den ikke bliver meget længere. Er der brug for en uddybende samtale, kan dette aftales på et senere tidspunkt. Er der længere diskussionspunkter i forhold til skolen og dens praksis henvises til forstanderens bord. Elevplanen er på forhånd udgivet - og derfor er øvelsen ikke at formilde status, som er skrevet i planen. Det er derimod at tale om det, der står - og også om det, der måtte fylde hos den unge eller hos forældrene. Samtalerne afholdes i hallen, hvor hver lærer har et bord langs kanten. I midten er der kaffe/kage/sandwich, som kan nydes, mens man venter på at komme til. Man vælger selv rækkefølge. Der spilles lidt blød musik, der gør at man ikke kan høre, hvad der tales om ved bordene. Der er en dejlig stemning med masser af samtale og hygge. Faglærere har på forhånd givet besked til forældre/elever, som han/hun ønsker at tale med. Man skal forbi sin kontaktlærer - vi opfordrer også til andre i invitationen.

F. Jul

1. Hele skolen markerer, at "julen er ankommet" i samarbejde med Sønder Nærå Valgmenighed. Det er en god

anledning til at lære eleverne om de kirkelige ritualer og højtider.

2. Luciamorgen serveres morgenmad på sengen. En hyggelig morgen, hvor kontaktlærerne kan overraske deres elever. Et tiltrængt lys i den mørke tid. Alle lærere deltager.

3. Julefest. Lige inden juleferien holder vi julefest. Køkkenet byder på traditionel julemad. En gruppe elever vælges til at være med til at arrangere festen. Alle lærere deltager. Efter middagen er der Adventshave – en meget gammel tradition på Sdr. Nærå Efterskole. Her skabes gennem ritualer med gran-spiral, lys, musik og oplæsning en højtidelig stemning med mulighed for eftertanke. Eleverne bliver forberedt på det, der skal ske. Alle lærere deltager.

G. Efterskolernes aften

Eleverne deltager i præsentationen af skolen til efterskolernes aften. De viser rundt og udøver linjefagsaktiviteter rundt omkring på skolen. Alle lærere deltager.

H. Gymnastikweekend

Træning og samvær omkring gymnastikken. Indlæring af opvisnings-sekvenser og turné med opvisninger. Lærere:

I. Bedsteforældredag

Vi inviterer bedsteforældrene på besøg en eftermiddag. Eleverne er værter og viser deres bedsteforældre skolen. Fokus på hyggeligt samvær mellem generationer.

J. Gymnastikstævne med andre skoler

Skolerne viser hinanden deres opvisninger og der arrangeres fælles workshops. Formålet er at skabe sammenhold på tværs af efterskoler gennem aktivitet.

K. Gallafest

Eleverne planlægger fra idé til handling en "gallafest" med alt, hvad det indebærer. Alle lærere deltager.

Gammel Elevdag afvikles typisk den første lørdag i maj måned. Gode og hyggelige timer, hvor nuværende, gamle og rigtig gamle elever mødes for en stund i vores skoleramme. En dejlig dag med den gode historie i centrum. Alle lærere deltager.

L. Nye elevers dag

VI. Valg- og Linjefag

Indledning

Det er en værdi for os at have et bredt udbud af linje- og valgfag. Det giver både et mangfoldigt lærerværelse og en mangfoldig elevgruppe. På Sdr. Nærå Efterskole kan man møde nye interesser og folk der har andre interesser end en selv.

Fælles for alle fagene i denne blok er, at alle kan være med. Det eneste der kræves er, at man har lyst og vil gøre sit bedste. På linjefagene har vi elever med meget forskellige forudsætninger og der arbejdes med en høj grad af undervisningsdifferentiering. Vi lægger vægt på et ikke-konkurrencepræget miljø, hvor det dog også er tilladt at være

dygtig. Vi vil gerne fremhæve de mangfoldige evner og talenter, der er.

A. Mad med omtanke

Mål/formål: At eleverne udvikler deres færdigheder, samt en selvstændighed og nysgerrighed i et køkken. Eleverne skal have viden om hygiejne, indkøb & budget, kostsammensætning og komponering af en menu. Eleverne skal have viden om kulturelle og geografiske forskelle i råvarer og tilberedningsstile. Det er essentielt at eleverne ikke er bange for at prøve sig frem og smage på deres produkter løbende. Alt hvad der tilberedes, præsenteres og deles med resten af holdet der giver feedback.

Årsplan og indhold: Undervisningen er opbygget omkring en årsplan med det formål at sikre at undervisningen er varieret og derigennem kommer forbi de mange forskellige madstile og skikke der er rundt om i verden. Årsplanen stiler også mod at eleverne i forløbet bliver mere og mere selvstændige og eksperimenterende i køkkenet.

Undervisningsform, metoder og materialer: Undervisningen foregår 3 timer om ugen i skolens køkken. Der arbejdes med opskrifter fundet af underviseren. Ligeledes er det som hovedregel underviseren der står for indkøbet til undervisningen. Der forsøges at arbejdes med forskellige teknikker, der er relevante ift. dagens emne.

B. Brand og politi

FORMÅL: Formålet med Politi og Brand, linjefaget er at give eleverne oplevelser og færdigheder så tæt på de virkelige fag som muligt. Undervisningen afvikles så erhvervsrelateret og praktisk som muligt, samt i samarbejde med det lokale Politi og Brandvæsen.

Undervisningen skal give elever færdigheder både fagligt men også personligt, som gør dem bevidste om, hvordan de som mennesker kan udvikle sig selv, reagere i pressede situationer, turde rykke grænser men også at udvikle sig i et fællesskab. Fagligt giver vi eleverne viden om, hvordan det danske beredskab er skruet sammen, hvordan samarbejdet mellem enhederne fungerer, men også hvordan de faglige grænser sammentænkes. Eleverne vil opnå færdigheder som de senere kan gøre brug af i deres videre liv og i forbindelse med eventuelle uddannelser.

INDHOLD: Indholdet af undervisningen er så praksisnært den almene hverdag i de danske beredskaber, og omhandler bl.a. viden om:

Førstehjælpskursus

Elementær brandbekæmpelse

Konflikthåndtering og dialoger

Lovgivning og rettigheder

Redningsteknikker og taktikker

Redning i vand

Samfundets opbygning

Visitationer og kontroller

Teamarbejde og ledelse af team

Koordinering og dokumentation

Slukningsteknikker og ventilationstaktikker

Fysiske øvelser og regler

Selvforsvar

Uddannelsesvejledning i forhold til Politi, Ambulance og Brand uddannelser.

ARBEJDSFORMER: Der arbejdes primært med praktisknært undervisning, som underbygges med den fornødne teoretiske viden. Igennem den praktiske undervisning arbejdes primært med teamarbejde, og den enkeltes personlighed. Der fokuseres på den enkeltes styrker, men også brugen af hinandens svagheder til noget positivt. Der arbejdes typisk med gennemgående temaer i perioder, eks. Færdselstema, hvor alle fagområderne viser sammenspillet som i det danske beredskab.

EVALUERINGSFORMER: Eleverne får løbende tilbagemeldinger, og supervision på de trænedede færdigheder, igennem mundtlige evalueringer i fællesskab. Eleverne vil ved enkelte delelementer skulle udvise opnået færdigheder for at kunne tilegne sig eks. Førstehjælpsbevis.

C. Adventure

FORMÅL: Formålet med undervisningen i adventure er at eleverne kommer til at udfordre sig selv, både hvad det fysiske og psykiske angår. Fokus er på teknik, oplevelse og holdånd. Eleverne skal have en oplevelse af, at de kan rykke sig, og at dette sker i fællesskab med andre. Der arbejdes med elevernes mod og vilje, og de skal ligeledes opleve, at det kræver vedholdenhed at ville udvikle sig selv fysisk og mentalt.

INDHOLD: Der arbejdes bl.a. med:

- Kajak
- Friluftsliv (bål, madlavning, knivfremstilling, pionerarbejde m.m.)
- Mountainbike i skov og bakket terræn
- Fysisk træning (kondition, koordination og styrke)
- Klatring i klatrehal
- Klatring i træer
- Kortlæsning og O-løb
- Kajakpolo
- Adventurerace
- Mountainbikerace
- Samarbejde og kommunikation

ARBEJDSFORMER: Der arbejdes primært praktisk, men der vil også være undervisning af teoretisk karakter. De stillede opgaver skal løses enten individuelt eller i samarbejde med andre. Opgavetyperne er spredt ud over hele året og tilrettes efter årstid og eventuel deltagelse i adventureraces o.l.

UNDERVISNINGSMATERIALER: Der hentes inspiration til de forskellige forløb fra lærernes egen vidensbank, samt fra div. internetsider.

EVALUERINGSFORMER: Der evalueres løbende efter endt opgave, hvilket reelt betyder en kort mundtlig

evaluering med eleverne i slutningen af de enkelte undervisningsmoduler. Lærere:

D. Dans

Faglige områder: På danselinjen på SNE bestræber vi os på at udvikle hver danser ud fra det niveau man starter på. Vi forsøger at finde tid til hver måned at arbejde med den tekniske træning. Og bruger en del tid på stilarter som hiphop, Street og modern dance.

Faglige aktiviteter I løbet af året arbejder frem mod skolens mange opvisninger. Vi arbejder også mod at deltage i DM hvert år. Ud over den ugentlige undervisning, hvor vi starter timerne op med en grundig opvarmning, der efter koreografier eller teknisk undervisning, så får vi også i løbet af året besøg af en gæstelærer udefra.

Oplevelser Som danser på SNE vil du skulle deltage i skolens opvisning, og være en del af de mange gymnastikopvisninger.

Vi vil som danselinje deltage i DM i dans for efterskoler. Der vil også være mulighed for at blive en del af danserne til vores performance forestilling.

E. E-sport

Esport er en krævende sport. Her stilles både store krav til din mentalitet og fysik. Derfor indgår fysisk træning også i undervisningen, så eleverne kommer op af gamerstolen og får sved på panden. Undervisningen er desuden sprængfyldt med hjernegymnastik af den hårdeste slags, hvor eleverne bliver kastet ud i spilanalyse, diskutere spiltaktik og fintune deres timing. De lærer også en masse om holddynamik, så holdet kan samarbejde – selv i pressede situationer. På vores efterskole går vi op i mere end headshots og hurtige point. Eleverne lærer, hvad det vil sige at være en teampayer og indgå i et fællesskab, hvor man hjælper og udvikler hinanden. En typisk undervisningstime starter med, at vi mødes i lokalet og laver en række fysiske øvelser – det kan fx være udstrækning, styrke eller skadesvejledning, der hjælper din krop og hjerne til at performe bedre under spillet. Vi tager hul på nogle taktiske øvelser, ofte inden for kommunikation eller teambuilding – og derefter tager vi en runde competitive spil, hvor vi spiller spillet med de ting, vi netop har lært. Vi spiller forskellige spil – men i konkurrence-øjemed spiller vi altid CS:GO. I undervisningen har vi forskellige forløb med temaer henover året. Det kan fx være:

Aim/sigte

Kost og motion

Banekendskab

Fælles sprog på holdet

Hver uge løber vi en tur på ca. 3 kilometer.

K. Valgfag

Som supplement til de mange linjefag, har vi også valgfag i dagligdagen. Varierede valgfag som i ramme og indhold repræsenterer en anden slags kreativitet. Alle lærere deltager.

Spring, Drama, Musik, Krea, Begynderguitar m. fl.

VII. Boglige fag

A. Indledning

Niveaudeling

B. Dansk

FORMÅL: Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget, såvel skriftsprog som det mundtlige udtryk.

Undervisningen skal fremme elevernes personlige sprog, og gøre dem bevidste om sprogets udvikling og nuancer. Undervisningen skal styrke elevernes analytiske evner med henblik på at kunne genkende div. genrer, lære at anvende danskfaglige begreber, og kunne analysere og blive fortrolige med teksters opbygning, både form og indhold. Formålet med undervisningen er at øge elevernes lyst til at fordybe sig yderligere i litteratur fra forskellige tidsperioder.

9. og 10. klasserne er niveaudelte, hvilket betyder, at der i praksis sidder både 9. og 10. klasser i alle fire klasser. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne på de enkelte niveauer udfordres i tilstrækkelig grad med det mål for øje, at de i løbet af året løbende rykker sig fagligt, samtidig med at de klargøres til folkeskolens afgangsprøver i dansk.

INDHOLD: der arbejdes bl.a. med:

- Sagprosa; herunder div. typer af artikler (både trykte og fra netaviser), samt faglitterære tekster om litteraturhistoriske perioder. - Essays - Erindringer - Noveller - Romaner

- Malerier - Pressefoto - Kortfilm - Spillefilm - Dramatekster - Lyrik Vi arbejder med orden og layout, at analysere, fortolke, vurdere og perspektivere tekster. Ligeledes arbejdes der med grammatik og retstavning. Der arbejdes med tidligere prøvesæt (FSA+FS10) med det formål at klargøre eleverne til folkeskolens afgangsprøver.

ARBEJDSFORMER: Der arbejdes både med tavleundervisning, gruppearbejde og med individuel opgaveløsning. Der debatteres på klassen, og eleverne øver at formulere sig mundtligt gennem debat og oplæsning, for at fremme elevernes verbale evner, samt som forberedelse til folkeskolens mundtlige afgangsprøve. Der arbejdes typisk i forløb af 1-3 ugers varighed med et overordnet tema/tidsperiode/genre.

UNDERVISNINGSMATERIALER: Der anvendes forløb fra Gyldendals fagportal, ligesom der hentes inspiration til forløb fra div. undervisningsmaterialer fra CFU, biblioteket og internettet i øvrigt.

EVALUERINGSFORMER: Lærerens rettearbejde og iagttagelser og vurdering af elevernes skriftlige og mundtlige arbejder. Eleverne får løbende tilbagemeldinger på de afleverede skriftlige opgaver. Omkring jul gives der en standpunktskarakter. Skoleåret afsluttes med folkeskolens afgangsprøver for 9. og 10. klasse.

C. Engelsk

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle

elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande, og derved styrke deres internationale forståelse af egen kultur.

Emnerne behandles visuelt, auditivt, mundtligt og skriftligt. Lærere:

D. Matematik

På SNE er 9. og 10. klasses matematik obligatorisk og der undervises i faget i to moduler om ugen.

Formål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne får tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Eleverne skal blandt andet lære at vælge den mest hensigtsmæssige regningsart i givne situationer og forstå at matematikken er et redskab til problemløsning.

Eleverne skal arbejde ud fra egne erfaringer både selvstændigt og i fællesskab.

Eleverne skal lære at forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Indhold: På SNE arbejdes der ud fra emnerne: Tal og enheder Plangeometri. Herunder trigonometri Funktioner og sammenhænge Brøker og procent Konstruktioner Statistik og sandsynlighed Algebra og ligninger Rumgeometri Sandsynlighed og kombinatorik Økonomi og vækst

Beregning og tegning kan foregå ved hjælp af lommeregner og computer

Metode Der veksles mellem klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde og individuel opgaveløsning ud fra stoffets muligheder og holdets forudsætninger. Det tilsigtes, at eleverne lærer at arbejde i grupper og forstår, at de selv er medansvarlige for egen læring. Eleverne niveaudeles efter deres motivation og faglige niveau på hold mellem 12 og 27 elever i hver klasse. Flest i de dygtige klasser, og maks 12 på det hold med størst udfordring. Ved to lærere, kan det mindste hold blive større. Derfor er der blandede 9. og 10. klasseselever på alle holdene. De afsluttende prøver passer dog til elevens klassetrin og ikke niveau. Vi niveaudeler fordi: De elever, der har brug for ekstra undervisning i bestemte discipliner får mulighed for det. Eleverne skal gerne mærke en succesoplevelse, og det får selv de svage elever til at føle sig trygge og stærke. Derudover sikrer det, at de fagligt stærkere elever konstant udfordres. Beregning og tegning kan foregå ved hjælp af lommeregner og computer.

E. Tysk

Formålet med undervisningen i faget tysk, 9. klasse, er, at eleverne får indsigt i og forståelse for sociale og kulturelle

forhold i tysktalende lande for derved at styrke deres forståelse for forholdet mellem egen kultur og fremmede kulturer. Undervisningen i tysk, 9. klasse, skal derfor give eleverne kundskaber og færdigheder i at forstå talt og skrevet tysk samt i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt på tysk.

For at opnå ovenstående skal undervisningen i tysk, 9. klasse være fokuseret på følgende hovedområder:

Sprog, sprogbrug, sprogtilegnelse Kommunikation

Kultur- og samfundsforhold

Herunder skal der arbejdes med

- Det tyske sprogs ordforråd, idiomatik, grammatik og udtale
- Ligheder og forskelle mellem tysk på den ene side og dansk og andre fremmedsprog på den anden
- Opslag i ordbøger, leksika og elektroniske informationskilder
- Dramatisering der placerer sproglig adfærd naturligt i en given situation
- At læse, bearbejde og forstå forskellige teksttyper, herunder billeder og film
- At forstå forskellige typer talt tysk
- At udtrykke sig hensigtsmæssigt i samtaler og i sammenhængende mundtlige og skriftlige fremstillinger på en måde, der er relevant i den givne kommunikative situation
- Nyere tysk historie og samfundsforhold
- Dagligliv, værdier og normer i tysktalende lande
- Ligheder og forskelle mellem tysk kultur og dansk kultur/andre kulturer

G. Fysik 10. Klasse

Der arbejdes mod at øge interessen for fysikkens verden og udvikle kompetencer indenfor fysiske og kemiske forhold. Derudover hvordan naturfagene er med til at øge vores forståelse for verden og der arbejdes derfor på en måde, så eleverne kan koble undervisningen til dagligdagens fysik og kemi. Der arbejdes med varierede arbejdsformer, hvor elevernes egne iagttagelser af forsøg og formidlingen for andre er essentiel for tilegnelsen af viden.

H. Naturfag 9. klasse

På SNE er 9. Klasse trin naturfag obligatorisk.

Formål: Undervisningen skal lede frem mod at eleverne tilegner sig viden og indsigt i de fysiske, kemiske, biologiske og geografiske forhold med henblik på forståelse af naturfaglige sammenhænge. Undervisningen skal give eleven interesse og baggrund for at beskæftige sig med forhold af fysisk, kemisk, biologisk, geografisk og teknisk art.

Eleverne skal tilegne sig baggrund for at kunne vurdere og selvstændigt tage stilling til naturvidenskabelige problemer, som har betydning for den enkelte og for samfundet.

Indhold og metode:

Undervisningens indhold skal være en vekselvirkning af praktisk og teoretisk art. Teorien skal opleves som en hjælp til løsning og forståelse af praktiske problemer. Ved blandt andet at beskæftige sig med hverdagsfænomener, skal undervisningen have brugsværdi for eleverne. Fysik/kemi, biologi og geografi er samlet under ét fag – naturfag. Eleverne vil også opleve det som et fælles fag, hvor samspillet på tværs vil være med til at give en dybere forståelse af den verden, de er en del af. Eleverne skal med kritisk sans behandle problemfelter indenfor det naturfaglige område.

I. Idræt 9. klasse

I idrætsfaget på SNE arbejder vi efter fælles mål. Vi har valgt at bygge undervisningen op efter temaer, således at alle indholdsområder belyses ud fra et bestemt tema. Vi arbejder f.eks. med temaet "idræt og køn" og alle indholdsområder repræsenteres herunder. I "dans og udtryk" arbejder vi med kønsroller i selve dansene (salsa, hip hop, vals, m.fl.) og kulturen der er herskende hos de to køn.

I idrætsfaget bruger vi ikke tavleundervisning, men små oplæg fra idrætslærerne som samles op løbende i undervisningen. I temaet "idræt og sundhed" arbejder vi med kredsløb, og har holdt oplæg om fysiologi, anatomi og fysisk træning. I hallen har vi koblet denne teori med praksis ved at lave makstest, interval-hockey, hvor vi måler puls undervejs for at få en praktisk forståelse af hvordan pulsen går op og ned i forhold til aktivitetsniveauet. Derudover bruger vi video vi selv laver, hvor vi forklarer fagbegreber, for at lette læsemængden, og små tekstuddrag. Penum, både fysisk og teoretisk, samles op i skriftlige afleveringer knyttet til temaerne i slutningen af hvert forløb.

Da prøven i idræt tager udgangspunkt i et tema med flere indholdsområder, der skal dækkes, er der for eleven på SNE en direkte overførbarehed fra undervisningen til prøven.

J. Kulturfag 9. klasse

Mål/formål: Fagets formål er at forberede eleverne til kulturfagsprøven i 9. klasse, ved at udvikle deres viden om relevante samfundsfaglige, historiske og religionsfaglige emner. Der arbejdes altså med elementer fra de 3 fag; Samfundsfag, historie og religion. Eleverne skal udvikle evner til at kunne udtrykke sig både mundtligt og skriftligt inden for fagets rammer.

Årsplan og indhold: Faget arbejder ud fra en årsplan for at sikre at fagets tredeling overholdes. Dette gør også at der fra starten er styr på hvilke forløb der skal gennemføres i løbet af året, for derigennem at sikre kvaliteten af undervisningen.

Undervisningsform, metoder og materialer: Undervisningen består af en blanding af læreroplæg, selvstændigt elevarbejde og elevoplæg.

K. Kulturfag 10. klasse

Mål/formål: At udvikle elevernes meningsdannelse, selvstændighed og diskussionsteknik. Faget forsøger at åbne op for elevernes meninger og holdninger ved at prikke til elevernes forudindtagelser gennem dilemmaer, rollespil og øvelser.

Årsplan og indhold: Faget er opbygget med en årsplan, der sikrer variation i emnerne i faget. Indholdet har omdrejningspunkt i dilemmaer. Samtidig er det en indbygget del i fagets opbygning at

der arbejdes med aktualitet, for at eleverne følger med i hvad der sker i verden ud over deres efterskoleliv.

Undervisningsform, metoder og materialer: Undervisningen består af en blanding af læreroplæg, klasediskussioner og elevprodukter.

VIII. Uddannelsesvejledning

Det er målet at etablere og koordinere vejledning, der fremmer målet om uddannelse til alle ved at understøtte de unges selvverd gennem kvalitet og professionalisme i vejledningen.

Give vejledning/ rådgivning til unge, forældre og øvrige samarbejdspartnere Hvorfor: Uddannelse giver personlig vækst. Uddannelse fremmer selvtillid. Uddannelse giver bedre mulighed for at tackle udviklingen på arbejdsmarkedet herunder bl.a. arbejdsmarkedets hastige teknologisering. Uddannelse medvirker til at fremme faglige og personlige kvalifikationer. Uddannelse øger beredskabet til forandringer og fremmer et indholdsrigt job- og fritidsliv. Uddannelse giver større sikkerhed for fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Værdigrundlag: Skolens vejledning skal få de unge til at føle sig velkomne. Det skal samtidigt være et sted, hvor de unge oplever, at vejledningen er til for dem. Vejlederen skal have god tid til at yde den hjælp, som er nødvendig. Hjælpen skal gives i respekt for, at det i sidste ende er deres eget ansvar, hvad de vælger at gøre. Det er en god idé at inddrage forældrene i vejledningsprocessen. Succeskriteriet er ikke, at man får de unge sendt videre i systemet, men at de unge kommer i gang med noget, som de selv synes, de kan bruge til noget, således at de oplever sig selv som succesfulde.

Vejledningen: Vejledningens kvalitet er betinget af, at den:

- er synlig og let tilgængelig
- er målrettet, defineret og deklareret
- foregår i fysiske rammer, som understøtter vejledningen
- er underlagt evalueringsprocedure
- er samordnet med anden vejledning
- tager udgangspunkt i den vejledningssøgende
- udføres på et etisk og solidt fagligt grundlag
- er inspirerende, motiverende og udviklingsorienteret
- er en struktureret proces

IX. Inkluderende skole

A. Indledning

Tanken:

Som alle andre efterskoler arbejder vi for at give den enkelte det bedst mulige personlige, sociale og faglige afsæt til videre liv og uddannelse.

Dette sker gennem skolens pædagogiske 24/7 miljø med intensive relationer og forpligtende samvær i såvel undervisning som fritid med en stor flok jævnaldrende og med engagerede lærere i alle døgnets timer.

De voksnes indgående kendskab og adgang til den unges samlede personlige, sociale og faglige kompetencer, samt effekten af det intensive fællesskab blandt eleverne gør Sdr. Nærå Efterskole til et effektivt væksthuse for udvikling, forandring og mønsterbrud.

På Sdr. Nærå Efterskole betragter vi alle unge som unikke individer, hvis deltagelse i efterskolelivet hver især skal gøres mulig. I vores værdigrundlag udtrykker vi det således, at vi anskuer hvert menneske som en dyrebar og ukrænkelig skabning, der kun kan virkeliggøre sit værd i fællesskabet med andre. Inklusion ses følgelig som en gensidig tilpasning mellem elever og mellem elever og skole.

På Sdr. Nærå Efterskole vægter vi både social og faglig inklusion. Alle elever skulle gerne opleve at være en værdifuld og naturlig del af skolens fællesskab, samt opleve sig som en værdifuld og naturlig bidragsyder til de opgaver, der stilles i undervisningen. Efterskoleopholdet skal inkludere *til* noget, og dermed bibringe hver enkelt elev en læring og dannelse, der giver adgang til det omgivende samfund - og fx en ungdomsuddannelse. Vi ser ikke efterskoleopholdet isoleret, men som en del af den enkelte elevs dannelses- og uddannelsesforløb.

Som institution i samfundet føler vi os i det hele taget medansvarlige for at samfundet generelt er inkluderende og muliggør alles deltagelse. Derfor arbejder vi også tematisk med alle elevernes forståelse for mangfoldighed og vigtigheden af at bruge sig selv til gavn for andre og for fællesskabet. Grundlæggende tror vi på, at det er i mødet med den anden, og det er anderledes, at der finder et væsentlig dannelse sted.

Handlingen:

Vi arbejder konkret med inklusion ved at være grundige i vores rekrutteringsarbejde. Vi samarbejder med forældre, kommuner og andre relevante personer om at få flest mulige informationer om den unge og den hjælp, der eventuelt er nødvendig, for at et efterskoleophold kan lykkes. Samt om iværksættelse deraf. Vores udgangspunkt er, at jo mere viden vi har på forhånd, jo bedre kan det lykkes.

Vi tilbyder niveaudelt undervisning, hvor der kan ydes specialundervisning til elever med et sådant behov.

B. Lektiecafé

Der tilbydes to forskellige typer lektiecafé. Som et tilbud hver aften i stilletimen. I stedet for at være på værelset kan eleven møde på Lang gang og få hjælp til lektierne. Alle lærere deltager.

C. Faglig støtte

Den faglige støtte består hovedsagelig af muligheden for at være på et hold med færre elever og/eller ekstra lærerressourcer. Behov og muligheder afklares i forbindelse med optag på skolen. Vi modtager som regel PPV, skoleudtalelse o.a. på elever, der har behov for faglig støtte. Ud fra disse oplysninger udarbejdes en handleplan, som justeres to gange om året i forbindelse med skole/hjem samtaler, UPV og elevens videre plan i uddannelsessystemet.

D. Social støtte

Elever kan i særlige tilfælde tildeles sociale støttetimer. Behov og muligheder afklares i forbindelse med optag på skolen. Som regel vurderes behovet i samarbejde med elevens hjemkommune. I tilfælde, hvor elevens hjemkommune vurderer, at der ikke kan bevilges sociale støttetimer, kan elever modtage sociale støttetimer ved egenbetaling.